

3. BÖLÜM

Kronik Venöz Yetmezlik ve Klasifikasyon

Temmuz TANER¹

Giriş

Kronik venöz yetmezlik (KVY), yaygın damar hastalıklarından biridir. Venöz sistemdeki morfolojik ve fonksiyonel anormal durumu tarif eder. KVY yüksek prevalansı olan, hastanın yaşam kalitesini düşüren, tanı ve tedavi maliyeti yüksek olan önemli bir klinik tablodur. Gelişmiş ülkelerde erişkin popülasyonda prevalansının %60 civarında olduğu düşünülmektedir [1].

Telenjektazi, variköz ven, ödem, cilt değişikliği ve venöz ülser kadar değişken klinik bulgular verebilir. Genel olarak en büyük etkisi hastanın yaşam kalitesini düşürmek olan, hayatı tehdit edici olmayan ve semptomları spesifik olmayan bir hastalık olduğu için hastalar ve doktorlar tarafından gözden kaçma eğiliminde olan bir hastalıktır.

Epidemiyoloji

KVY yaygın bir hastalıktır ve Amerika Birleşik Devletleri'nde 25 milyondan fazla insanın variköz venlerden şikayetçi olduğu düşünülmektedir. Telenjektazi ve retiküler venler toplumda %80-85 oranında bulunmaktadır. Ayrıca erkeklerin %40'ında, kadınların %60'ında variköz venler bulunduğunu ve erkeklerin %7'sinde, kadınların %16'sında ayak bileğinde ödem bulunduğunu bildiren çalışmalar vardır [2-3].

2003 yılında yayınlanan San Diego popülasyon çalışmasında, 2200'den fazla kişi değerlendirilmiştir. Bu popülasyonda KVY prevalansının %81 olduğu ve değerlendirilen kişilerin %51,6'sında telenjektazi, %23,3'ünde variköz venler, %6,2'sinde ödem, trofik deri değişiklikleri ve aktif veya iyileşmiş venöz ülserleri içeren ileri venöz yetmezlik olduğu bildirilmiştir [4]. Bu çalışmada kadınların ge-

¹ Kalp ve Damar Cerrahisi Uzmanı, Mardin Devlet Hastanesi, temmuztaner@gmail.com

Bilgisayarlı Tomografi ve Manyetik Rezonans Venografi:

Bilgisayarlı tomografi ve manyetik rezonans venografi abdominal, pelvik venlerin ve inferior vena cavanın değerlendirilmesinde etkindir. Femoropopliteal bölgede doppler USG ve venografiye yakın doğrulukta bilgiler elde edilir [31,32]. Doppler USG ile kıyaslandığında pahalı tetkiklerdir.

Pletismografi:

Noninvaziv ve tekrarlanabilir tetkiktir. Baldır volüm değişikliklerini ve kas pompa fonksiyonu değerlendirilerek alt ekstremitte venöz sistem fonksiyonu hakkında bilgi verir. Üç tipi kullanılmaktadır: Foto-pulse pletismografi, strain gauge pletismografi (SGP) ve air pletismografisi (APG) [33]. Şüpheli venöz patoloji durumlarında başlangıç taramasında kullanışlı tetkiklerdir ve baskın patofizyolojik faktörü belirleyebilir.

Ambulatuvar venöz basınç ölçümleri:

Venöz hipertansiyonu saptamak amacıyla ayak bileğindeki yüzeysel venöz basıncın direkt olarak ölçülmesidir. Venöz hastalık etkenini ayırt etmekte faydasız eski bir tetkiktir.

Kaynaklar:

1. Beebe-Dimmer JL, Pfeifer JR, Engle JS, Schottenfeld D. The epidemiology of chronic venous insufficiency and varicose veins. *Ann Epidemiol* 2005;15:175-84.
2. Comerota AJ, Ramelet AA, Jawien A, Nicolaides A. Treatment of chronic venous disease of the lower extremities: what's new in guidelines? *Phlebology* 2009;16(4):313-20.
3. Gloviczki P, Comerota AJ, Dalsing MC, Eklof BG, Gillespie DL, Gloviczki ML, et al. Society for Vascular Surgery; American Venous Forum. The care of patients with varicose veins and associated chronic venous diseases: clinical practice guidelines of the Society for Vascular Surgery and the American Venous Forum. *J Vasc Surg*. 2011;53(5 suppl):2S-48S.
4. Criqui MH, Jamosmos M, Fronck A, Denenberg JO, Langer RD, Bergan J, et al. Chronic venous disease in an ethnically diverse population: the San Diego population study. *Am J Epidemiol*. 2003;158:448-56.
5. Wittens C, Davies AH, Baekgaard N, Broholm R, Cavezzi A, Chastanet S, et al. Editor's Choice - Management of Chronic Venous Disease: Clinical Practice Guidelines of the European Society for Vascular Surgery (ESVS). *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2015;49:678-737.
6. Rabe E, Guex JJ, Puskas A, Scuderi A, Fernandez Quesada F. Epidemiology of chronic venous disorders in geographically diverse populations: results from the Vein Consult Program. *Int Angiol* 2012;31:105-15.
7. Rabe E, Pannier-Fisher F, Bromen K. Bonner Venenstudie der Deutschen Gesellschaft für Phlebologie e epidemiologische Untersuchung zur Frage der Häufigkeit und

- Ausprägung von chronischen Venenkrankheiten in der städtischen und ländlichen Wohnbevölkerung. *Phlebologie* 2003;32:1-14.
8. Nicolai AN, Allegra C, Bergan J, Bradbury A, Cairols M, Carpantier P, et al. Management of chronic venous disorders of the lower limbs: Guidelines according to scientific evidence. *International Angiology* 2008;27:1-59.
 9. Zoller B, Ji J, Sundquist J, Sundquist K. Family history and risk of hospital treatment for varicose veins in Sweden. *Br J Surg* 2012;99:948-53.
 10. Rabe E. Vein Bonn Study. *Phlebologie* 2006:179-86.
 11. Padberg Jr F, Cerveira JJ, Lal BK, Pappas PJ, Varma S, Hobson RW. Does severe venous insufficiency have a different etiology in the morbidly obese? Is it venous? *J Vasc Surg*. 2003;37:79-85.
 12. Gaggiati A, Bergan JJ, Gloviczki P, Jantet G, Wendell-Smith CP, Partsch H. Nomenclature of the veins of the lower limbs: an international interdisciplinary consensus statement. *J Vasc Surg*. 2002;36:416-22.
 13. Gaggiati A, Bergan JJ, Gloviczki P, Eklöf B, Allegra C, Partsch H. Nomenclature of the veins of the lower limbs: extensions, refinements, and clinical application. *J Vasc Surg*. 2005;41:719-24.
 14. Eberhardt RT, Raffetto JD. Chronic venous insufficiency. *Circulation* 2005;111:2398-409.
 15. Traves KP, Studdiford JS, Pickle S, Tully AS. Edema: diagnosis and management. *Am Fam Physician* 2013;88(2):102-10.
 16. Nguyen TH. Evaluation of venous insufficiency. *Semin Cutan Med Surg* 2005;24:162-74.
 17. Darvall KA, Bate GR, Adam DJ, Bradbury AW. Generic healthrelated quality of life is significantly worse in varicose vein patients with lower limb symptoms independent of CEAP clinical grade. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2012;44:341-4.
 18. Chiesa R, Marone EM, Limoni C, Volonte M, Petrini O. Chronic venous disorders: correlation between visible signs, symptoms, and presence of functional disease. *J Vasc Surg* 2007;46:322-30.
 19. Beebe HG, Bergan JJ, Bergqvist D, Eklöf B, Eriksson I, Goldman MP, et al. Classification and grading of chronic venous disease in the lower limbs. A consensus statement. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 1996;12:487-91 [discussion 91-2].
 20. Eklöf B, Rutherford RB, Bergan JJ, Carpentier PH, Gloviczki P, Kistner RL, et al. Revision of the CEAP classification for chronic venous disorders: consensus statement. *J Vasc Surg* 2004;40:1248-52.
 21. Vasquez MA, Rabe E, McLafferty RB, Shortell CK, Marston WA, Gillespie D, et al. Revision of the venous clinical severity score: venous outcomes consensus statement: special communication of the American Venous Forum Ad Hoc Outcomes Working Group. *J Vasc Surg* 2010;52:1387-96.
 22. Kakkos SK, Rivera MA, Matsagas MI, Lazarides MK, Robless P, Belcaro G, et al. Validation of the new venous severity scoring system in varicose vein surgery. *J Vasc Surg* 2003;38:224-8.
 23. Rutherford RB, Padberg Jr FT, Comerota AJ, Kistner RL, Meissner MH, Moneta GL. Venous severity scoring: an adjunct to venous outcome assessment. *J Vasc Surg* 2000;31:1307-12.
 24. Garratt AM, Macdonald LM, Ruta DA, Russell IT, Buckingham JK, Krukowski ZH. Towards measurement of outcome for patients with varicose veins. *Qual Health Care* 1993;2:5-10.

25. Bozkurt AK. Periferik arter ve ven hastalıkları ulusal tedavi kılavuzu 2016. İstanbul: Bayçınar Tıbbi Yayıncılık; 2016.
26. Cronenwett JL, Johnston KW. Patient clinical evaluation. Rutherford's Vascular Surgery. 7th ed. Philadelphia: Saunders; 2010. p. 204-15.
27. Hoffmann WH, Toonder IM, Wittens CHA. Value of the Trendelenburg tourniquet test in the assessment of primary varicose veins. *Phlebology* 2004;19:77-80.
28. Labropoulos N, Tjongson J, Pryor L, Tassiopoulos AK, Kang SS, Ashraf Mansour M, et al. Definition of venous reflux in lower-extremity veins. *J Vasc Surg* 2003;38:793-8.
29. Rolfe MW, Solomon DA. Lower extremity venography: still the gold standard. *Chest*. 1999;116:853-854.
30. Morano JU, Raju S. Chronic venous insufficiency: assessment with descending venography. *Radiology*. 1990;174:441-444.
31. Kim SY, Park EA, Shin YC, Min SI, Lee W, Ha J, et al. Preoperative determination of anatomic variations of the small saphenous vein for varicose vein surgery by three-dimensional computed tomography venography. *Phlebology*. 2012;27:235-241.
32. Müller MA, Mayer D, Seifert B, Marincek B, Willmann JK. Recurrent lower-limb varicose veins: effect of direct contrast-enhanced three-dimensional MR venographic findings on diagnostic thinking and therapeutic decisions. *Radiology*. 2008;247:887-895.
33. Owens LV, Farber MA, Young ML, Carlin RE, Criado-Pallares E, Passman MA, et al. The value of air plethysmography in predicting clinical outcome after surgical treatment of chronic venous insufficiency. *J Vasc Surg*. 2000;32:961-968.